

УДК 352.9:323.2

ФОРМИ РОБОТИ ПОСТІЙНИХ КОМІСІЙ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ УКРАЇНИ

Ільяшенко В.А.

доктор наук з державного управління, доцент
Класичний приватний університет

Annotation

The author conducts the forms and methods of standings committees activity, criteria of classification of organs of local self-government standings committees work in the article.

Анотація

Досліджено форми та методи діяльності постійних комісій, критерії класифікації роботи постійних комісій органів місцевого самоврядування.

Ключові слова

Місцеве самоврядування, постійна комісія, муніципальне управління, територіальна громада, муніципальна робота.

I. Вступ

Актуальність дослідження форм роботи постійних комісій представницьких органів місцевого самоврядування зумовлюється відсутністю чітких наукових підходів щодо розуміння цього питання. Проте з подальшим зміцненням основ місцевого самоврядування і збільшенням обсягу організаційної та іншої роботи зростає роль та значення постійних комісій рад як органів муніципального управління. Загальна направленість діяльності постійних комісій значною мірою визначається тими пріоритетними завданнями та цілями, які стоять як перед представницьким органом, так і перед постійними комісіями зокрема.

II. Постановка завдання

Мета статті – дослідити форми роботи постійних комісій органів місцевого самоврядування.

III. Результати

Вирішення проблем становлення та розвитку місцевого самоврядування знайшло відображення в працях зарубіжних та вітчизняних дослідників. Розробленням загальних засад демократичного устрою суспільства займаються В. Авер'янов, Г. Атаманчук, Б. Гурне, Н. Нижник, Г. Одінцова, В. Цветков та ін. Більш детально питання функціонування та розвитку місцевого самоврядування розглядаються в працях В. Бабаєва, М. Баймуратова, Р. Драго, В. Кампо, В. Куйбіди, О. Лазор, О. Лазора, В. Погорілка та ін. Організаційні та правові аспекти діяльності самоврядних структур досліджують О. Батанов, Ю. Битяк, П. Біленчук, В. Борденюк,

А. Заєць, О. Карлов, А. Коваленко, В. Кравченко, А. Крусян, Ю. Куц, О. Лебединська, Н. Миронова, М. Підмогильний, М. Пітцик, А. Тамм, В. Тацій, О. Фрицький та ін.

Стратегічні можливості розвитку органів місцевого самоврядування розглядаються в працях В. Вакуленка, В. Пономаренка, Ю. Шарова; а фінансові аспекти їх діяльності – у дослідженнях В. Амитана, А. Гошка, А. Дуленка, О. Лукьянченка, В. Мамонової, В. Павлової, В. Райцина, В. Рибак, Н. Чумаченка та ін.; перетворення адміністративно-територіального устрою країн узагальнюються Ж. Зіллером, В. Князевим, П. Павленчиком, Ю. Проданом, М. Пухтинським, С. Рябовим та ін.

Діяльність постійних комісій здійснюється на основі норм Конституції, законів України та інших нормативно-правових і підзаконних актів. Відповідно до ст. 19 Конституції України, органи місцевого самоврядування зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Відтак, діяльність постійних комісій в обов'язковому порядку повинна здійснюватись на правовій основі.

Постійні комісії, в межах наданих їм законодавством повноважень, здійснюють певні види діяльності. Водночас зауважимо, що комісії рад повинні мати об'єктивні можливості, не порушуючи норм права, самостійно реалізовувати надані їм повноваження за допомогою певних форм і методів роботи. Таке твердження має сенс, оскільки на думку філософів для "діяльності характерний вибір можливостей" [11, с. 163]. Така діяльність комісій має власне змістовне навантаження і знаходить свій прояв у відповідних формах.

Звернення до системи знань філософської науки дає можливість більш чітко зрозуміти та усвідомити поняття "форма". "Форма – це спосіб організації змісту, його вираження й існування" [10, с. 375]. Розуміючи під категорією "змісту" відповідну систему зв'язків і відносин між елементами, яка поєднує їх у цілісність, із властивими їм особливостями та якісною виокремленістю, ми маємо на увазі, що у філософії "зміст" і "фо-

рма" є невіддільними і взаємозумовлювальними категоріями діяльності.

Процес діяльності включає мету, засіб та форму, а зміст діяльності визначає форми її здійснення. Так, на думку професора В.Ф. Погорілка, діяльність місцевих органів протікає в певних формах, які безпосередньо пов'язані зі змістом повноважень цих органів [7, с. 188]. Відтак, зміст власних повноважень постійних комісій опосередковує спектр застосування можливих форм і методів роботи. Водночас діяльність муніципального органу розуміється як організуючий фактор досягнення мети, результату й здійснення самої роботи.

На переконання В.Б. Авер'янова, змістовне навантаження форм діяльності – це процедурні форми; форми зовнішнього прояву (прийняття нормативно-правових актів, організаційні та юридично значущі дії); морально-етичні прояви діяльності та форми її правової регламентації [1, с. 9]. Під формою діяльності органів, на думку В.М. Горшенева, "слід розуміти сукупність однорідних дій і зумовлених цими діями певних соціальних наслідків" [2, с. 119–120].

Враховуючи тенденції подальшого зміцнення інституту місцевого самоврядування та його органів, їх безпосередню участь в управлінні відповідними територіями, стає очевидним той факт, що органи місцевого самоврядування становлять один із різновидів управлінської діяльності. Така діяльність муніципальних органів, спрямована на вирішення питань в різних сферах суспільного життя в інтересах територіальних громад, є нічим іншим як муніципальним управлінням. Органи місцевого самоврядування не є виконавцями в загальному розумінні цього слова, оскільки вони здійснюють управління відповідними територіями, реалізуючи при цьому надані їм повноваження та об'єктивні можливості.

Постійні комісії зобов'язані здійснювати свої функції та повноваження на практиці не в довільній формі, а використовуючи відповідний апробований механізм. Наявність останнього не можна сприймати як незмінну чи непорушну статичку, оскільки зміна зовнішніх факторів опосередковує вдосконалення механізму практичної реалізації повноважень органу.

Проте вибір форми, в рамках якої постійні комісії здійснюють ту чи іншу роботу, є далеко не простим процесом. Обрання будь-якого способу зовнішнього виявлення змісту виконуваної роботи визначається конкретними об'єктивними чинниками та суб'єктивними міркуваннями. Крім того, комісії, застосовуючи обрану форму при виконанні певної роботи, виходять із наданої їм чинним законодавством компетенції, реальних організаційно-правових та матеріальних

можливостей, а також бажання отримати прогнозований результат. Творчий та професійний підхід до вирішення цієї справи не обмежується лише вибором наявних форм роботи, а реалізовується шляхом їх ефективного поєднання, за необхідності застосовуються нові форми роботи чи відновлюються втрачені.

Такий напрям вирішення справи додає оптимізму щодо подальшого утвердження інституту місцевого самоврядування та реальної можливості реалізації потенціалу постійних комісій представницьких органів повною мірою, у поєднанні з функціональною діяльністю інших органів місцевого самоврядування.

Останнім часом у спеціальній літературі з'явився цілий ряд якісно нових тверджень, сформульованих з урахуванням побудови інноваційної системи місцевого самоврядування щодо визначення основних характеристик діяльності муніципальних органів. "Діяльність органів місцевого самоврядування, – як стверджує В.С. Куйбіда, – є складним структурованим поняттям, яке об'єднує цільову і предметну орієнтацію, а також способи, форми і методи здійснення. Діяльність органів місцевого самоврядування зумовлюється потребами об'єкта (територіальної громади, соціальної групи) і здійснюється шляхом використання вироблених практикою людства відповідних об'єктивних форм і методів" [4, с. 13]. Водночас зауважимо, що діяльність муніципальних органів залежить не лише від їх цілей, інтересів та волі, а й від матеріальних ресурсів та об'єктивних можливостей самих органів.

Форми і методи діяльності постійних комісій у загальному спрямуванні є похідними від форм і методів діяльності представницьких органів. У юридичній літературі під формами діяльності представницьких органів місцевого самоврядування "розуміються основні, самостійні, конкретні, здійснювані в межах певних правових, організаційно-правових та організаційних рамок дії рад, їх органів, посадових осіб та депутатів, за допомогою яких реалізується компетенція рад та їх органів" [7, с. 189].

На думку Ю.В. Тодорського, форми роботи постійних комісій – це частина їхньої загальної роботи з конкретно визначеним завданням, виконання якого є однією з умов здійснення цим органом покладених на нього обов'язків. Реалізація всіх конкретних завдань у своїй сукупності дає змогу цьому органу виконувати свої обов'язки [9, с. 129]. Така думка має право на існування, оскільки вона виражає деякі аспекти тлумачення цього поняття.

Ми переконані, що діяльність постійних комісій, спрямована на реалізацію їх функцій та повноважень, в обов'язковому порядку

має відповідати таким вимогам: по-перше, не виходити за межі їх компетенції; по-друге, мати імперативний характер; по-третє, відповідати інтересам територіальних громад.

Постійні комісії здійснюють свою роботу виключно за допомогою відповідних форм, вибір яких опосередковується вищезазначеними критеріями.

Не претендуючи на довершену досконалість формування визначення цього поняття, керуючись дотриманням критеріїв лаконічності та сутнісного значення цього явища, вважаємо доречним застосування такого визначення.

Форми діяльності постійних комісій – це відповідні способи досягнення результатів у своїй діяльності, яка виражається в конкретних діях з метою реалізації властивих їм функцій і повноважень.

Практичне значення існування того чи іншого способу реалізації наданих їм функцій і повноважень не опосередковує конкретну спрямованість дій комісій, а виражається в наданні їм відповідних просторових меж, у яких комісії мають можливість творчого та інтелектуального вибору реалізації змісту своєї діяльності в тій формі, яка є найефективнішою, виходячи з територіальних інтересів.

Постійні комісії здійснюють свою роботу за допомогою різноманітних форм. Наявність таких форм актуалізує питання їх класифікації з метою виокремлення їх в однорідні групи. Основою здійснення такої класифікації можуть слугувати різні критерії, одиничного чи об'ємного характеру.

Аналіз спеціальної літератури показав, що формування правового поняття “форми роботи постійних комісій” і визначення критеріїв їх класифікації не було одночасним та безсуперечним явищем. Наприклад, Е.В. Спіріна та Ю.О. Стогов, досліджуючи проблему форм і методів роботи постійних комісій, узагалі не звертаються до питання класифікації форм роботи, обмежуючись їх переліком. Автори виділяють такі форми роботи комісій: а) розподіл доручень між членами постійних комісій; б) планування роботи постійних комісій; в) засідання комісій; г) контрольна діяльність комісій; д) їх організаційно-масова робота; е) звіти комісій [8, с. 88].

Відсутність класифікації вони намагаються компенсувати виокремленням головних, на їх думку, форм роботи. Детальну увагу автори звертають на такі форми роботи комісій: контрольну, підготовчу, організаційно-масову [8, с. 2]. Таке вирішення проблеми не відповідає рівню розвитку правової науки, а тому потребує подальшого дослідження.

На думку інших науковців, зокрема Г.А. Тютюніка, постійні комісії – це органи “з властивими лише їм функціями, формами і методами роботи”. Дослідник вважає, що “дія-

льність постійних комісій зводиться до двох головних напрямів: розроблення масштабних проблемних питань розвитку і підвищення рівня контрольної та організаторської роботи” [5; 6, с. 7], яка пов'язана з реалізацією рішень органів влади.

Дослідження форм роботи комісій повинні містити значно глибші теоретичні обґрунтування та надбання, які могли б дати не лише належну оцінку роботи цих органів, а й спрогнозувати їх подальшу визначеність.

У зв'язку з пошуком ефективних варіантів класифікації форм роботи комісій, заслуговує на увагу теорія класифікації діяльності органів місцевого самоврядування, запропонована О.Ф. Фрицьким. Діяльність (робота) постійних комісій, як органів місцевого самоврядування, можна класифікувати за такими критеріями:

1. Основні сфери діяльності (господарська, соціально-культурна, діяльність щодо побутового обслуговування населення та інше).

2. Об'єкти управління (підвідомчі підприємства, установи, організації).

3. Методи управління (безпосереднє керівництво, координація, здійснення контролю, координація, сприяння в роботі іншим органам).

4. Програми управління.

5. Види планів рад чи власних планів (перспективні, комплексні).

6. Форми діяльності (правові та організаційні) [12, с. 93].

Класифікацію досліджуваного нами питання потрібно проводити, орієнтуючись не на систему всіх можливих чи запропонованих критеріїв у цілому, а використовувати ті, які розкривають форми роботи комісій з огляду на їх “місію” у сфері муніципального управління.

Проведення класифікації форм роботи комісій за критерієм об'ємного характеру можливе, використовуючи такі ознаки: цільова орієнтація діяльності постійних комісій, яка зобов'язує інших суб'єктів муніципальних відносин діяти у відповідному напрямі; рівень регламентації тієї чи іншої форми роботи чинним законодавством; набутий досвід та практика такої діяльності; об'єктивні ознаки, які виражаються у відповідних закономірностях роботи комісій.

Водночас ми не повинні забувати, що проведення будь-якої класифікації є доволі умовним явищем, оскільки первинну роль тут відіграють не об'єктивні, а суб'єктивні фактори. Постійні комісії, вирішуючи одне й те саме питання, залежно від конкретної ситуації, можуть використовувати різні форми роботи. І це не буде суперечити нормам права за умови, якщо така діяльність не виходить за межі їх компетенції.

Проте вибір найбільш адекватного критерію класифікації роботи постійних комісій дасть змогу об'єктивно оцінити їх діяльність у системі органів місцевого самоврядування, їх реальні можливості в процесі управління відповідними територіями.

Практична реалізація функцій та повноважень комісій здійснюється шляхом відповідних форм, які є далеко не однотипними та однорідними. Така різноманітність форм не визначається лише галузевою чи функціональною спрямованістю діяльності комісій, а опосередковується значно серйознішими чинниками.

Аналіз профільного законодавства в частині регламентації форм роботи постійних комісій дає підстави стверджувати, що останні реалізують свої функції та повноваження за допомогою правових, організаційних та матеріально-технічних форм.

Держава, надаючи органам місцевого самоврядування право застосовувати зазначені форми роботи, водночас регламентує їх використання. Таке регламентування здійснюється, як правило, щодо різних форм роботи того чи іншого органу, проте ступінь її не однаковий. Ті форми роботи комісій, результатом яких є виникнення юридичних наслідків, регламентуються державою більшою мірою. До правових форм діяльності постійних комісій логічно віднести такі, а саме: нормотворчу, контрольно-правоохоронну та правозастосовчу.

Необхідність чіткої нормативної регламентації діяльності комісій з боку держави можна мотивувати, насамперед, важливістю збереження єдиного порядку законності та забезпечення існування єдиної правової системи в рамках національно-державного простору; тому цілком логічним є твердження, що однією з форм діяльності постійних комісій є правова діяльність.

Водночас зауважимо, що ті форми роботи комісій, які не викликають прямих юридичних наслідків, а отже, не підлягають детальному регламентуванню з боку держави, мають організаційний характер. Самостійність комісій у виборі тієї чи іншої форми діяльності опосередковується принципом доцільної ефективності, який впливає з юридичного значення – субсидіарності. Його сутнісне значення полягає в наділенні такими повноваженнями органів найнижчого рівня влади, які "наступний за ним територіальний рівень влади не може здійснити більш ефективно" [3, с. 644]. Дотримання цього принципу створює об'єктивні можливості реалізації творчого потенціалу постійних комісій, наближення членів територіальних громад до управління на місцях. Проте успішна реалізація такого принципу опосередковується відповідним матеріально-фінансовим, технічним та іншим забезпеченням.

Ті дії організаційного характеру, які здійснюються постійними комісіями в ході реалізації ними їх функцій та повноважень, можуть бути як закріплені в законі, так і вироблені практикою їх застосування. Водночас форми організаційної роботи комісій, що знайшли свою об'єктивізацію в законі, складають організаційно-правові форми їх діяльності. До таких форм належать: засідання постійних комісій як основна організаційно-правова форма їх діяльності, участь у пленарних засіданнях ради, підготовка звітів, доповідей чи співдоповідей.

Ті дії організаційного змісту постійних комісій, що вироблені практикою і не закріплені в нормах закону, не є менш важливими, оскільки в них виявляється досвід депутатів, здобутий на професійній основі, та вироблені життям способи вирішення конкретних питань. Організаційні форми роботи залежно від критерію, покладеного в їх основу, можна поділити на основні і додаткові (допоміжні), загальні і конкретні, такі, що здійснюються одноосібно чи колегіально. Наприклад, голова комісії координує роботу постійної комісії, здійснює особистий прийом виборців, налагоджує співпрацю комісії з іншими органами місцевого самоврядування тощо. В колегіальному порядку можливе здійснення підготовчих робіт, як-от: зібрання необхідного статистичного матеріалу, обов'язкова участь членів комісії в обговоренні тих чи інших питань.

Викремлюючи правові та організаційні форми роботи комісій, зазначимо, що вони однаковою мірою повинні здійснюватись у межах повноважень комісій, відповідати принципам їх діяльності, виражати інтереси територіальних громад, відповідати змісту і характеру питань, які потребують вирішення.

Поряд з вищезазначеними формами діяльності постійних комісій існує ще одна – матеріально-технічна. Така діяльність постійних комісій рад не є для них визначальною, проте її здійснення є необхідною умовою для забезпечення дієвого функціонування комісій у системі інших органів місцевого самоврядування. Діяльність матеріально-технічного змісту охоплює дії, пов'язані із належним веденням діловодства, підготовкою та розсиланням необхідного роздаткового матеріалу депутатам з метою ознайомлення їх з матеріалами, що будуть розглядатись на засіданні комісії, пленарних засіданнях ради тощо.

Постійні комісії здійснюють свою діяльність за допомогою відповідних методів. Останні формуються під впливом наданих комісіям чинним законодавством відповідних функцій та повноважень, а також набутого практичного досвіду. Нормативне закріплення повноважень, функцій і методів роботи постійних комісій забезпечує змісто-

вну та цільову сторону діяльності зазначених органів.

Діяльність постійних комісій опосередковується відповідними цілями та завданнями, які пояснюють, навіщо здійснювати таку діяльність; функції визначають, “що робити”; повноваження – “в яких межах”. Проте цей комплекс взаємопов’язаних категорій не буде мати належного практичного вираження та застосування до того часу, поки не буде відпрацьований механізм (як теоретичного, так і практичного характеру), а саме: “як” здійснювати цю діяльність.

Методи діяльності постійних комісій – це способи та засоби, що застосовуються в межах відповідних форм з метою реалізації їх повноважень.

Постійні комісії, здійснюючи той чи інший вид муніципальної роботи, використовують різні методи діяльності, які можна поділити на правові та організаційні.

Правовий метод – це способи здійснення постійними комісіями правових форм діяльності. Так, підбір правових методів, які застосовуються постійними комісіями, визначається цілим рядом об’єктивних чинників: наявністю відповідних повноважень, правовим статусом комісій, можливістю вживати заходи відповідного правового впливу на об’єкт управління, межі та наслідки таких заходів тощо. До таких методів належать: метод прийняття рекомендацій і висновків, метод підготовки проектів програм чи відповідних рішень та інші.

Організаційні методи, на відміну від правових, є засобами досягнення відповідної мети в рамках організаційної діяльності постійних комісій. Ті організаційні методи, що знайшли своє закріплення в законодавчих актах, становлять зміст організаційно-правових методів. Це метод організації контролю за реалізацією рекомендацій та висновків комісій рад, метод створення робочих груп, підсекцій з метою виконання відповідної роботи.

Звичайно, що постійні комісії в процесі здійснення своєї діяльності використовують різні організаційні методи, проте у своїй сукупності вони становлять цілісну систему організаційних методів. Це методи налагодження співпраці та взаємозв’язку з іншими комісіями рад, а також підприємствами, установами, організаціями, що знаходяться на території самоврядної одиниці; метод координування роботи комісії; метод узагальнення результатів перевірок та інші.

З подальшим зміцненням основ місцевого самоврядування спостерігається ускладнення форм муніципальної діяльності, виникає необхідність застосування нових методів діяльності, які б підбирались з урахуванням новітніх технологій, комп’ютерних систем, з неодмінним освоєнням теоретичних

розробок у галузі наукової методології. До цих методів належать: метод формалізації (фіксування інформації у знаковій мові), метод аналогії (постійні комісії, здійснюючи свою управлінську діяльність, на основі подібності об’єктів управління, приймають аналогічні рішення), метод експерименту та аналізу (розв’язання проблеми відбувається за активної участі суб’єктів управління) тощо.

IV. Висновки

У результаті теоретичного та практичного дослідження форм роботи постійних комісій представницьких органів місцевого самоврядування були зроблені такі висновки:

- форми діяльності постійних комісій – це відповідні способи досягнення результатів їх діяльності;
- постійні комісії здійснюють свою діяльність за допомогою організаційних та правових форм роботи;
- організаційні форми роботи – це закріплені в нормах муніципального права, вироблені теорією та практикою види діяльності постійних комісій, що не створюють юридичних наслідків і спрямовані на реалізацію комісіями їх функцій та повноважень;
- дієвість організаційної форми діяльності постійних комісій значною мірою зумовлює потенційні можливості самих рад;
- удосконалення форм організаційної діяльності постійних комісій становить безперервний та послідовний процес “відшліфовування” наявних та вироблення суттєво нових способів здійснення комісіями ефективної діяльності;
- процедура засідання, будучи основною організаційно-правовою формою роботи постійних комісій, не достатньо регламентована муніципальним законодавством, оскільки періодичність скликання сесії не повинна визначати періодичність проведення засідань постійних комісій;
- доцільно утворити координаційний орган для здійснення керівництва та контролю комісій у міжсесійний період;
- система проведення закритих засідань постійних комісій є такою, що суперечить положенню ст. 140 Основного закону України;
- у чинному законодавстві відсутній нормативно врегульований механізм дій постійних комісій у результаті виявлення ними складу злочину, тому необхідно законодавчо врегулювати цей аспект.

Література

1. Аверьянов В.Б. Аппарат государственного управления: содержания деятельности и организационные структуры / В.Б. Аверьянов ; АН УССР, Институт государства и права ; отв. ред. В.В. Цветков. – К. : Наук. думка, 1990. – 148 с.

2. Горшенев В.М. Способы и организационные формы правового регулирования в социалистическом обществе / В.М. Горшенев. – М. : Юрид. лит., 1972. – 258 с.
3. Кравченко В.В. Муніципальне право України : навч. посіб. / В.В. Кравченко, М.В. Пітцик. – К. : Атіка, 2003. – 672 с.
4. Куйбіда В.С. Організаційно-функціональні принципи і методи діяльності органів місцевого самоврядування : автореф. дис. ... д-ра наук з державного управління : 25.00.04 / В.С. Куйбіда ; НАДУ при Президентіві України. – К., 2003. – 36 с.
5. Максимов В.М. Постоянные комиссии действуют / В.М. Максимов. – Симферополь : Таврия, 1974. – 80 с.
6. Тютюнник Г.А. Постоянные комиссии Советов: формы и методы работы / Г.А. Тютюнник. – М. : Юрид. лит., 1979. – 94 с.
7. Муніципальне право України : підручник / В.Ф. Погорілко, О.Ф. Фрицький, М.О. Баймуратов та ін. ; [за ред. В.Ф. Погорілка, О.Ф. Фрицького]. – стереотип. вид. – К. : Юрінком Інтер, 2001. – 352 с.
8. Спирина Э.В. Формы и методы работы постоянных комиссий местных Советов / Э.В. Спирина, Ю.А. Стогов. – М. : Юрид. літ-ра, 1973. – 88 с.
9. Тодорский Ю.В. Постоянные комиссии местных Советов депутатов трудящихся / Ю.В. Тодорский. – М. : Госюриздат, 1955. – 188 с.
10. Філософія : навч. посіб. / [за заг. ред. Ю.В. Осічнюка]. – К. : Атіка, 2003. – 464 с.
11. Філософський енциклопедичний словник / [кол. авт.: Є.К. Бистрицький, М.О. Булатов, А.Т. Ішмуров, П.Ф. Йолон та ін. ; гол. ред. В.І. Шинкарук]. – К. : Абрис, 2002. – 743 с.
12. Фрицкий О.Ф. Местные Советы народных депутатов и управление / О.Ф. Фрицкий. – К. : Вища школа, 1977. – 160 с.

УДК 351.82

УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СИСТЕМИ РОЗПОДІЛУ ВИДАТКІВ ТА ДОХОДІВ МІЖ БЮДЖЕТАМИ РІЗНОГО РІВНЯ

Цимбаленко Я.Ю.

аспірант Класичного приватного університету

Annotation

The author examines the system of charges and profits division between state and the local budgets of Ukraine, improvement of volume calculation of charges on financing of obligatory own plenary powers of local self-government organs, expedience of community charge on property introduction in Ukraine In the article.

Анотація

Досліджено систему розподілу видатків і доходів між державним та місцевими бюджетами України, вдосконалено розрахунок обсягу видатків на фінансування обов'язкових власних повноважень органів місцевого самоврядування, доведено доцільність упровадження місцевого податку на майно в Україні.

Ключові слова

Державне регулювання, міжбюджетні відносини, Державний бюджет, місцевий бюджет, бюджетне регулювання, дохідна база, видатки.

I. Вступ

Ключовими проблемами, які потребують вирішення в ході реформи міжбюджетних відносин в Україні, є чітке визначення функцій, сфер відповідальності центральних, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері надання суспільних послуг, зміцнення власної

дохідної бази місцевого самоврядування й основ самостійності бюджетів усіх рівнів, встановлення прозорих і формалізованих процедур надання бюджетних трансфертів, які створювали б передумови для взаємної відповідальності органів публічної влади різних рівнів, ефективного використання ними фінансових ресурсів, підвищення зацікавленості місцевих органів влади у нарощуванні власної дохідної бази тощо.

II. Постановка завдання

Мета статті – дослідити державне регулювання системи розподілу видатків та доходів між бюджетами різного рівня.

III. Результати

На сучасному етапі в Україні міжбюджетні відносини стали предметом дослідження у працях В. Андрущенка, Й. Бескида, С. Буковинського, О. Василика, О. Кириленко, В. Кравченка, І. Луніної, А. Монаєнка, В. Опаріна, Д. Полозенка, С. Слухая, В. Федосова, М. Чумаченка, С. Юрія; в Росії ці питання розглядаються в працях О. Бежаєва, О. Богачової, А. Ігудіна, А. Колесова, Г. Крилова, В. Лексина, Ю. Любимцева, І. Подпоріної, В. Христенка, А. Швецова.

Практика реалізації місцевих бюджетів свідчить про недотримання норм Бюджетного кодексу щодо заборони фінансування